

Una de les diverses protestes que van portar a terme els activistes de Greenpeace a la planta d'Erkimia. FOTO: LLUÍS MILIÀN/DT

rrer tot, fins i tot les inspeccions oculars. Deien que no es podien agafar mostres del pantà sense avisar-los a ells abans».

Monreal recorda alguns dels moments viscuts durant la instrucció. «Van fer una inspecció ocular en diversos magatzems de l'empresa. El més nou tenia el terra trencat, amb canonades que impedièien obrir la porta d'entrada, amb els bidons desfets, amb dos pams de líquids que regalimaven». Per aquest motiu, van haver d'entrar amb un vestit de protecció especial. «Tot i així, ens van aconsellar que també llencessin la roba que portàvem sota», degut a la perillositat dels materials allí emmagatzemats.

Sis processats inicials

Eany 2000, la Fiscalia ja tenia enllestit l'escrit d'acusació contra sis processats. En el redactat indicava que l'empresa Erkimia de Flix va realitzar suposadament un seguit de vessaments tòxics al riu Ebre. Acusava d'aquests fets (junt amb l'emmagatzematge de bidons també amb productes tòxics a la planta) sis exdirectius de l'empresa: Francisco García de Luelmo, coordinador de medi ambient i

Flix

Una denúncia dels Mossos del 1993

La instrucció no va ser llarga. El que ha retrassat tot ha estat el recurs rere recurs que ha presentat Ercros contra les decisions judicials

ÀNGEL JUANPERE
TARRAGONA

Quan els Mossos d'Esquadra encara tenien poques competències i feia poc que s'havia creat la Unitat de Medi Ambient, l'any 1998, els agents van començar a sospitar del abocaments que Erkimia feia a l'embassament de Flix. Un dissabte van portar el cas al llavors fiscal en cap de l'Audiència de Tarragona, José Maria Parra. A aquest li va semblar interessant l'assumpte i va cridar a l'únic fiscal que havia aquell dia a l'edifici, Ignacio Monreal, segons recordava ell mateix aquesta setmana al Diari. Els agents portaven ja molta documentació, junt amb fotos i un vídeo.

El representant del Ministeri Públic recorda que a partir d'aquell moment la Fiscalia va començar a investigar l'assumpte. Es van realitzar analítiques, es va demanar informació a l'empresa i, fins i tot, es van prendre imat-

ges aèries en helicòpter. Des del cel es veien molts col·lectors. «Recordo que vaig estar present en dues de les inspeccions que es van fer, i almenys una amb el llavors director del Instituto Nacional de Toxicología», diu Monreal.

També es van realitzar analítiques als peixos. Els resultats eren preocupants perquè donaven altes concentracions d'organoclorats i de mercuri.

De la vintena de col·lectors que tenia l'empresa, només en funcionaven uns pocs. El que també recorda el fiscal és que en moltes de les analítiques fetes, se superaven amb escreix els nivells permesos. «El director de la fàbrica deia que feia el que podien», recalca.

La instrucció del cas no va ser llarga, al contrari que altres cassos importants de medi ambient —recorda les partícules radioactives d'Ascó, assumpte que data de 2008 i encara s'està investigant—.

Durant tot el procés, segons el fiscal, les defenses «ho van recó-

Només cinc anys

La condemna contra Erkimia només va ser per abocaments a l'embassament de Flix durant cinc anys, tot i que aquests feia dècades que es produïen.

700.000

● tones de fangs i residus s'han trobat a l'embassament de Flix, molt més del que inicialment es pensaven quan s'instruïa la causa.

laboratori; José Luis Peña Peñacoba, director de la factoria; José Luis Merino del Río, director tècnic industrial; Francisco Prats Sastre, director tècnic i coordinador de medi ambient; Rafael Loste Pano, conseller delegat d'Ercros SA; i Javier Vega de Seoane Azpilicueta, president d'Ercros.

El Ministeri Públic demanava que els sis encausats paguin solidàriament una indemnització de 2.922 milions de pessetes —17,6 milions d'euros— per poder pal·liar els mals que es van causar al medi ambient.

Quan el 2003 es va dictar sentència, «era molt difícil saber què havia exactament a l'embassament». El que no sabien es que mentrestant, el Consejo Superior de Investigaciones Científicas estava també treballant en el tema.

L'empresa apostava per encofrar els residus i no per netejar-los. Fins i tot, es va trobar radioactivitat natural procedent del fosfat de bicalci, tot i que el Consejo de Seguridad Nuclear «deia que era normal i no perillosa».

L'organització ecologista Greenpeace va posar Erkimia en el focus de la seva protesta. Van ser diverses les accions realitzades pels membres de l'entitat, penjant pancartes a les portes de la instal·lació, on vana rribar en lanxa.